

Ábrázolt Folyóirat.

J. LARRATZKY

10 dik szám.] Minden szombaton megjelenik két egész íven, vagy 24 ív nagyságú hasábon. **KASSÁN, Martius 4** kén 1848. Félévre előfizetés 6 fr., bérmentesítve, borítékban, s cízimmel 7 fr. 12 kr. p. p. **1** I. Év.

Rózsavölgyi Márk halálos ágyán.

Komoly Gúnykép.

Rózsavölgyi. — Fűtsd be a kemenczét szolgál; nemzetem kebléről oly hideg sirít felém, hogy minden tagom jéggé mered... ah mint marják szíveim' é kemény hideg mérges fogai (fájdalmasan nyomja kezét keblére).

mert hiszen tudod hogy egy garasod sincs; anyám sem kölcsönöz pedig többet egy fillért sem; azt mondá elég ha ingyen lakást ad.

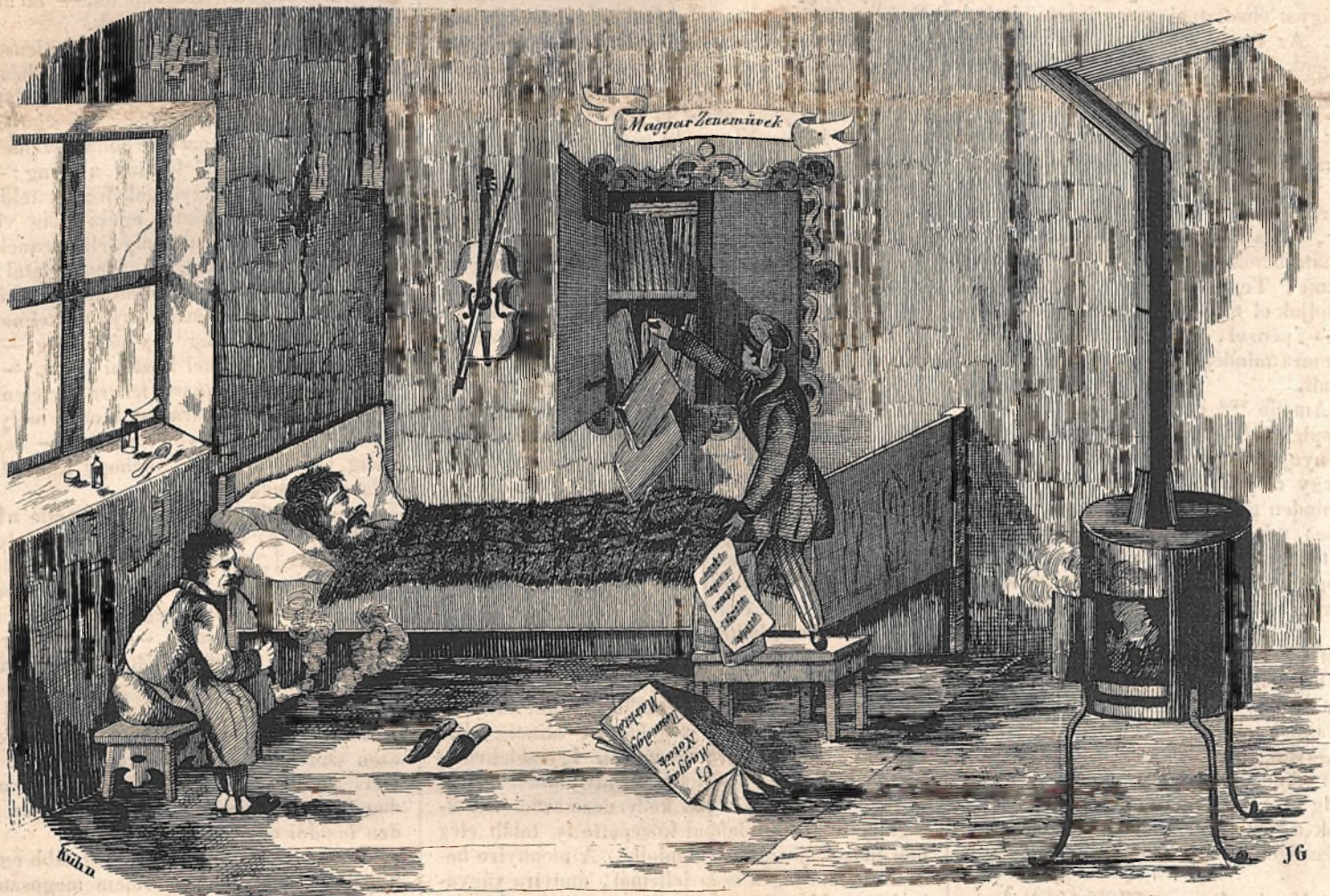
Rózsavölgyi haldokló pillait a falsiókra emelé; még világot nem látott remek magyar zeneművei voltak ott egy rakáson. Be apatt szeméből könnyesepp gördült halvány arczára. „Igen, — beszélté aztán aléltan a gyermekhez — vesd tűzre a haszontalan rongyokat; úgy sem akará

szet ist, was dem armen Teufel so viel Brustweh macht... gwiss i kan nit begreifen... Er fantasirt immer mit seinem nemszet!

Amélie ***.

(Folytatása.)

— Ejnye! no.. no..., édes gyermekem csendesdj meg egy kissé, mond a nagynéne egészen

Rózsavölgyi Márk halálos ágyán.

Szolgá. — Kind! was sagt der Alte?! hat er wiederun Brustweh?

Gyermek. — Du solltest anheizen, sagt er.

Szolgá. — Wir haben ja ka Holz mehr!

Gyermek. — Márk bácsi, már a fa mind elfogyott, azt mondja a hausknecht; hanem gondolnám, abba a falsiókban lévő csomó irkafirkával még vagy kétszer jól be lehetne melegíteni a szobát; úgy se veszed annak többé hasznát... le szedhetem? csak fel ér egy forintnyi fával...

azokat a büszke érzéketlen nemzet hallani! Ah kedves nemzetem, én feltudom fogni nagylelkű áldozatodat! Te így szóllasz nem de: „Inkább akafoam nélkülözni az élet, miszerint keblem, édes hevületre gerjedjen a szegény művész szívhangjain: csak hogy a haldoklónak még verem szobáját lehessen minél előb bemelegíteni.“ Résztvéted valóban szivre ható... ah nagyon szivre ható... (ismét görcsösen markol szívéhez.)

Szolgá. — Was fere Wesen dieses nem-

elfjedve. Már mintegy képzelem azon rossz szellemet, mely elfoglalva tart. — Hamarabb kelle vala azt előttem fölfedezned, akkor bizonyosan kimentelek, és segedelmedre mindenütt ott vagyok. — Szüntesd zokogásid kedves édes leányom. — Értekezünk nyugodtan: hiszem nem vagy te oly hamis, mint magad lenni véled. A fiatal leányokat szokták gyakran ily bohózatok kedvtelések megröghanni, — mik szende jellemekre néha nem a legjobb fényt árasztanak. De

ez úgy hiszem mulékony, a jegyváltás megörvösölje azt. — Vegyük úgy a dolgot mintha a lovag már is tiéd volna.

— De ah! Madame beszégyellem magam! —

— Térj magadhoz kedves szép gyermekem. Minden rendin lésszen. Fleuranges szeret téged, azt egyedül nála egy kis harag és bosszúvágy eszközli, miszerint más iránti hajlamát tettei. Rövid nap meg lásd ismét meg fog jönni — Szeretném látni miként lenne képes egy divatvarrónó, őt téled elrabolni.

— Hová rejtezzem el oh jó Istenem!? mond Amélie ***.

— Nincs mit szégyellened kedves gyermekem. Öszinteséged felette méltányos és dicséretre méltó. — En barátid de egyszersmind nagy-nénéd is vagyok. — Epen nincs mit pirulnod előttem. —

Amélie *** egészen kitárta szívét nagy-nénje előtt és hosszasan beszélgetének egymásközt azon ármányos lelkületéről, mely őt kényszeríté mindig másképp intézni tetteit, mint szive érezte.

Ezen értekezés alatt Saint-André az utcákat járta s földre meresztett szemekkel egy csodálatos terv munkáján dolgozott.

— Ezen fiatal leány — gondola ő — szerfelett szereti a színházi nagy eseményeket, a sáfahősöket — mint szokták mondani az egyetemen. — Ki fog megakadályozni engem, azzal kedveskedni, mi nekite tetszik? — Ő sírt Fleuranges után, miért ne siratna meg engem is? — A holtat játszani, föltámadni a sírból, lecsókolni kejnédves könnyeit, — és őt karjaim közé omolva látni, ez lesz ám a mesteri fogás. Almodozunk ez éjjel egy kissé e felett.

— Száz meg ezer ördög! mondja részéről is M. de Bèville. Fleuranges egy ravasz ifjonzám. Ő tanulta jól be a szemkéjelgés dicső mesteriségét. Vágyat ébreszteni maga iránt, imhol a nagy titok. Az én tolakodásom felette ügyetlen. — Menjünk ki egy mezei lakra — és a Morfontaine-i erdőbe egy hirnököt fognak utánam küldeni. —

M. de Noyon egy eszmesúgarzattól hirtelen fölvilágosulva, a mint hintájára ülne, homlokára koppant.

— Istenemre! mond ő — ha Fleuranges egy ügyes ember, én is leendek oly ügyes mint ő. Legyünk álhatalanok, fogjunk föl egy leányt. — Mily eszme! Tegyük többet: a kis divatvarrónót raboljuk el tőle. Csábítsuk el — igen, de miként? — pénzel, mely bűvös erővel bír. Döntsük halomra minden áron ezen veszedelmes lovag légvárát.

A szép Amélie *** egészen keserveinek átadva, két napig szobájába zárkozva merengett. Semmi sem nyújthat a szerelemnek annyi erőt, mintha azt egy meghitnek keble melengeti. — Amélie *** minden gondolati ledér lovagján pontosultak össze: mind a mellett nem kevés meglepéssel esett értésére, hogy imádói közül egy sem jött látogatására. — A mint a parancsnok, mogorva arccal és kissé ferde kinézéssel lép be a salonba.

— Ismét egy véletlen esemény! mormogá a jó öreg a közben míg nádpálcáját és kardját egy szögletbe le hányná.

— Egy újabb esemény! egészen elijeszt ön kedves jó nagy-bátyám.

— Saint-André agyvelejét lóporral zúzta szét és pedig szerelemből irántad gyermekem. Mint mondják a sorvasztó bánat, — azon hogy e szerencsétlenségek fő oka lenne ő — vett rajta oly erőt.

— De talán ismét egy félreértés ez? — kérdé Amélie ***.

— Semmi nem bizonyosabb ennél. Szegény boldogtalan legkisebb lármát sem ütött. Némi elintézendő tartományi dolgait fogta föl ürügyül és magát megölni Saint-Cloud-ba ment. Szemeimmel akartam látni sirhalmát a falu temető helyén. Testét egy mellékes oldalba ásták el, a nélkül hogy egy misét mondtak volna lelke nyugalmaért. Kegyetlen eljárás; szivem majd meg reped belé.

A reggeli udvarlók serege, megerősíté jez

ujdonságot. — Minden ki a marquise házába belépett így kezdé szavait:

— Tudja e már kegyed a szegény Saint-André szerencsétlen sorsát? —

— Borzasztó esemény mond Amélie *** , levagyok verve annak hallattára. — Mindig méltánylám a báró érdemét és különös észtulajdonait. — Minden estén fogok hűségesen könyörögni érte Isten előtt. —

Ezen szavak, csak hamar bemondattak Saint-André nak egy barátja által, ki a titokba volt avatva, — azokban részére igen szerencsés jóslatot is vélt elrejtve lenni. — Ő szerinte ugyan is egy fiatal leány nem imádkozhatik minden estén egy kellemes férfi elszállott lelkeért, — a nélkül hogy egy vagy két hét alatt egyszersmind szerelmes ne legyen.

Senki sem látszott észrevenni M. de Bèville már több mint nyolcz napiglanos távollétét, a mint egyszer a marquise-nak jutott eszibe tudakozódui iránta. Egy hivatalos barátja jelenté, hogy kint lenne a falun, — és őt ezentúl senki többé meg sem emlíre. —

Egy reggel Fleuranges a szokott időnél valamivel később menvén kéjhölgyét látogatni, utközlend nagyon nyugtalanítá azon kedvetlen gondolat, hogy mely illedéktelen lenne az, egy divatvarrónóval — kívül a látogatási hosszas időközben beszélni sem tudna miről, — ily szerelmeteskedő szövetségre lépni. Eljutván Jeanette ajtajához — azon több izben kopogtat; — de azt senki sem nyitja meg. Végre a kapuőr kezd futni utána, kezében egy levél. —

„Kedves kis lovagom, — írja a divatvarrónó — ön egy szeretetre méltó — és én felette sajnálom, hogy önt el kell hagynom. — Úgy hiszem meg fogja érteni, hogy egy szegény leány mint én négy ezer tallérnak nem állhatott ellent. Szép mennyiség ám az! Azzal hazámban egy majorságot lehet vásárolni. — Isten véle! — gondoljon rám néha, — én kegyedről örökké meg fogok emlékezni — kit ezennel gyöngéden ölelek — à propos: majd el is feledém mondani, hogy az M. de Noyon ki e sok pénzt adá — ő felette nagy lelkü — pedig higye el sokáig hagytam ám magam után járni; — de négy ezer tallér! — Mind kifizette — már szekrényembe van elzárva — fele arany pénzben, többi része pedig szép fehér ezüstben — én felette meg vagyok elégedve. — Isten vele.“

— Jó magam is — felette meg vagyok elégedve: fölkiált örvendezve Fleuranges. Ezen jó Noyon be nagy teherül mente ment engemet.

A lovag szállására visszatérve, mintegy iskolástanuló a játszó időben, oly örömrépeső szívvel dalogatott. Egy este a színház egyik folyosóján sétálván fel s alá, — egy páholy ablakán megpillantá M. de Noyon-t és Jeanette-t mellette. — a nyitott üvegzetbe tekintve:

— Önnek nagyom le vagyok kötelezve gróf Noyon, mond nevetve a lovag. — Ön nekem felette nagy szolgálatot tett. — Legyen gondja e jó leányra, mint érdemli. —

Midőn egy lelkes nő beleavatkozik hogy barátival jót tegyen, egész elméjével függ a fölött tárgyon, — fáradozik, testel és szellemileg munkál, és kedvező következményeket varázsol elő, gyakran tetteleg is boldogít, mindig bájló kegyei s magas értelmiségével. Igycselekedett Mme de Polignac. Számtalan hivatalbeli terhei, és mint egy királynének kedvence szüntelen elfoglalkodtató fíradalmi közepette is, talált elég időt mások javára is gondolni. A mennyire becsülte Fleuranges szép jellemét, annyira vágyakodott neki szolgálni Amélie *** szívét tekintve, — e gondolat soha nem ment kifejéből. — Egy estén midőn az udvari színházban a „les Femmes Savantes“ — című jeles vigdarabot játszanák, nagyon fölebreszté figyelmét annak elmés és játsszi kifejlése:

— Imhol mondá a hercegnő az ártatlan eszköz kegyelt lovagomat megházasítani — nem ugyan fölpillantólag szemével mint Philaminte, miután Amélie ***-t tőle meg tagadni nem kívánják, — hanem felgerjesztőleg szivében egy jó indulatot, mint minő a Clitardé volt. Meg-

fogjuk látni ez által, valyon a gyönged érzet kétfelmei és aggodalmai boldogsága eszközlésének valódi akadályai e?

Alig fogamzott meg ez eszme a hercegnő elméjében, a mint egyszersmind annak kivételére megkivántató finom tapintatu eszközöket is, — mikhez a szépnem különösen oly alaposan ért — gondosan megválaszta. A fölveit thema közvetlenül azon első látogatásra volt elkészítve, mellyet Fleuranges a hercegnőnek legközelebb lésszen teendő. — Végre megjött a lovag kissé zavarodva és nyugtalanul azon aggodalomban, valyon mint vélekednek fölöle. —

— Legkevesbé sem volt előttem meglepő önnek ily hosszas elmaradása mond madame Polignac a lehetőleg legártatlanabb arckifejezéssel kisérven szavait. Igen nagylelkűleg cselekedte kegyed, hogy az önéhez képpest tízszer nagyobb szerencse ellenében háttérbe tartóztatá magát; — jelenleg azonban felette okos és eszélyes eljárást fog tanúsítani ha épen visszavonul. — Ön épen nem oly gazdag, hogy egy leányt, kinek semmije nincs — nőül vehessen el.

— Kiról van hát a szó? — mond kérdezőleg Fleuranges.

— Micsoda? hát még nem tudja ön mi történt. Mlle de la Noue nagyonlag egészen megbukott. Azon szép kiterjedésű jószágok, miket atya Pikárdiában birt eladatván azért, hogy mások vétessenek meg azon áron, — a marquise ügyviselője megbizva ezen nagy mennyiségű készpénz áthozatalával, — mind ez ideig meg nem jelent, később azon értesítés érkezett iránta hogy Amerikába futauolt meg. — Ezen nyomorult a parancsnok ügyeit a legnagyobb zavarba hagyta el; — ehez járul hogy a Champre család tömördek hűtlenségi tetteket, és még nem is gyaníthatott adósságokat fedezett fel, — mi által mindnyáján utolsó inségre jutottak.

A hercegnő még azon kegyetlenséget is elkövette, — hogy Fleuranges fájdalmaiban egy egész fél óráig osztozott, és oly tökéletesen játszá a szánakozónak szerepét, hogy kevésbé mult, hogy könnyei ki nem csordultak szeméből.

— Nagy Isten! fölkiált a lovag: — halgatásomat gyáva elhagyásnak fogják tekinteni, — kétségen kívül e háztól egész világ vissza fog vonulni, — és engem is oly lelketlennek hisznek majd; mint másokat. — Sietek látni őket. — Ugy tetszik már is vádoltatom, és a késedelmezés minden percze sullyosítja vétkeimet.

— Várjon még egy pillanatig — más dolgaim is vannak önnek közleni valók. —

Mme de Polignac a lehető hirtelenséggel írt egy kis levelkét a parancsnoknak, melyben eszélyes fortélyairól eleve értesíti őt — és a lovagot addig visszatartóztatá, nehogy küldött követjét valamiképp megelőzhesse.

— Szegény fiatal leány! ismétlé a lovag: — oly bájlószép, oly tökéletes, és ime oly hirtelen tönkre tével!... a legszerencsésebb helyzetből a nyomorult inségre és visszavonulásra kárzhoztatva, — mert hiszen még szinből sem fog senki neki vigasztalást vinni, — és ha még is valaki találkoznék, az gunyolodni megy inkább, mint sorsát fájlalni. —

— Valóban iszonyú nagy csapás! viszonzá a hercegnő falórájának perczeit tekintve, — ezen szeretetre méltó kedves leánynak volt elég oka, azon véleményben lenni, hogy csupán gazdagságaért keresék annyira, — mert ime minden imádói egyszerre elszéledtek.

— A nyomorultak ah! legalább egy maradt közülök. — Ha akarná vélem megosztani kevés vagyonomat —

— Nemde őt csak ugyan szereti a lovag?

— Ah én! igen — én szerettem őt —

— Ha ugy van — menjen — itt az idő.

Egy oly tett minőt ön elkövetni vágy, fölér száz ezer tallér jegyadomány pénzel. — Házasodjék meg — én őnt épen nem tartóztatom többé.

Fleuranges távozott — oly sebességgel futotta át az utcákat, hogy alig volt idő a marquise házában az előkészületek megtételére, és a hercegnő levelkéje is a kandalóban meg lánolva égett, mire a lovag a terembe ért.

A parancsnok nem mérte még csak száját is felnyitni, azon való féltiben, nehogy rosszul kezdje játszani szerepét, — a nagy-néne kissé öszveszedte magát mielőtt szólani kívánna; — Amélie *** háromszor is elhalaványodott és ismét elpirult ugyan azon egy perczen. —

— Mademoiselle, madame la Marquise, chère commandeur, — nem azon aljas és tettett egy-szersmind soha semmit nem bizonyító nemével járulok a szánakodásnak minővel az egész világ szokott előállani. Biztos nem lévén azonban, valyon képes leszen e keserű fájdalom megengyhíteni avagy még növelni az önökéit; — csak annyit mondhatok: hogy a balsors e fordulásán szívem majd meg reped. En elkéstem nemde? Egyedül ma tudhatam meg e rémségi nagy csapást.

A jó parancsnok már épen bánkodni kezdte Fleuranges mély felindulásán. Még nem vagyunk egészen elveszve mond ő.

— Bizonytal nem közbeszól a marquise, borzasztó tekintetet vetvén sogaára: — még nem vagyunk el veszve, mert egy jeles barátunk megmaradt. — Ez fentart és vigasztal is bennünket. — Falura huzódunk, egyik tartomány kis helységébe egy, két ezer livres jövedelemmel.

— Három vagy négy mond a parancsnok. Minden aggságom mellett jól érzem még magam. A szolgálatba ismét vissza lépek. — De veled hugocskám, kedves Amélie ***-ám mit leszünk teendők? —

— Az való igaz: mond a nagy-néne ismét szóhoz jutván hogy az kegyetlen egy csapás. De ön és én kik bevégeztük pályafutásunkat, nem fogunk bánkodhatni nagyon oly sok dolgok után, — midőn egy tizenhét évesre mért ily sors felette súlyos és sérelmes. — Épen nincs többé szükséged hogy a férjhezmenetelről gondolkozál kedves kis unokám.

— Apácza zardába megyek, ha úgy akarja édes nagy-ném.

— Apácza zardába! fölkiált Fleuranges. Elannyira keveset reméll a jó emberektől? hát mindnyájan nagyravágyok és gyávák lennének e? nem azon bájlo szépség és szeretetre méltó kellem jellemzi e most is kegyedet, mint az előtt? — Épen nem kagdalomban egy nemes ifjut jelelni, — ki ha kívántatnék vérivel is kész lenne áldozni, hogy kegyedet e nagy inségből kirugadja — avagy azon esetre ha ohajtásait hiúsítva látna, — biztos vagyok benne, hogy akkor is örömmel osztályosa a sors csapásiban. — O csak egy igen csekély jószág birtokosa, melly egy szép kis folyam partján elterülve, a világ legszebb vidékeivel vetélkedik. — Anya imádná kegyedet, és önként fölszentelné hátralévő napjait, hogy segítsen elfelejteni a sors vaskeze által ejtett sérelmeit. — Lehető hogy egykoron ébredne tán iránta is egy gyenge vonzalom, — akkoron úgy hiszem meglegedve, változást többé nem ohajtana. —

(Vége következik.)

Vadászkaland.

(Vége.)

Ugy volt, a mint gyanítottam; a farkas tökéletesen elvult batorlanként; alkalmasint ő is mélyen aludt akkor, mikor én hirtelen az üregbe lezuhanam. Azon pánrtettségét képzelni lehet, melynek őt ezen igen hirtelen s erőszakos lezuhanásnak meglepni kellett! Tudtommal akkor épen alattam feküdt, s én testem egész nehézségével rárohantam; mert mint később kitesztet, azon hely, hová én leestem, a barlangnak legalacsonyabb része s falevelek s egyéb hulladékokból csinált fekhely volt. En a mellett némileg homályosan emlékeztem, hogy elbódító lecsésem utáni fölébredésem első pillanatában valami mozgó testtel küzdöttem. Annyi bizonyos volt, hogy a farkas rögtön az üreg legvégső zugába bútt el, s ott egészen elrémülve, fekvé maradt.

Óráról óráig állottam, vigyázva őrizvén őt, valyon nem lesz e végre félelmeinek ura s nem

vesz e a betolakodott békerontón bosszút; de nem mutatott legkisebb kedvet is az ellenségeskedéshez; s midőn a kedvesen látott hajnalpir első sugárai villogtak be az üregbe, vad laktársamat a szikla egyik keskeny hasadékába szorítva a legirtóztatóbb félelem minden jeleivel összeguggolva láttam. Ezen pontra nézve tehát az aggodalom s félelmet ment valék; ellenben a visszatért napvilág azon kedvetlen felfödözést tétette velem, hogy a barlangbéli megszabadulás segély nélkül lehetetlen legyen. Felmászásról, mint már említém, szó sem lehetett; a két sziklatömeg mindkét végén összecukódott, s fent, az egy végen, közel a fenékhez csak egy kis nyílást hagyott, melylyen a farkas be- s kijárásnál átszorult. Ha az első megijesztő háborgatáskor ezen üregbe futott volna, úgy minden esetre megszabadul; de ő a helyett rémültében barlangja legbelső szögletébe bútt el, hol őt aztán az ijedség letartóztatta.

Mihez fogjak? Valami módrol, hogy innen kiszabaduljak, gondolkodnom kellett: mert hogyan remélhettem, hogy valami emberi teremtés ezen vad, félreeső helyen segítségemre megjelenjék; s valyon micsoda módok állottak szolgálatomra? Börtönöm kőfalainak áttörésére vagy fenéke átásására nem is gondolhattam. It szikla, ott szikla; mindenütt szikla — köröskörül! Ha az éhség képes lenne is kőfalakat áttörni, ily vastag granitfalakat bizonyosan nem lenne! A tiszta égnek egy csikja bevilágított húsz lábnyira fölöttem, s én most minden vagyonomat odaadtam volna egy ily hosszású babvesszőért! De minek a hasztalan kívánság! En magamon nem segíthettem; a farkas szintugy elbámítva volt, hogyan menekülhessen ki szorultságából, mint én. A borzasztó sejdelmekről, mellyek most ostromoltak, szólanom nincs szükség. Semmi, teljességgel semmi kilátásom nem volt; egyedül az iszonyu éhhalálra, ha csak a farkasnak nem jó kedve, engemet felfalni: mihelyt étvágya ura leend ijedségének, mi már soká nem tarthatott.

Már déltájon lehetett az idő, mint azt az üreg száján besütő napsugarakból gyanítam, s most már érzem, hogy az elfáradás, éhség, aggodalom s elmenyugtalanág, mellyeket szenvedtem, növekedő gyöngeséggel leptek meg. Az üreg földén ültem, mindenre csaknem elszánuva, s azon különös vélekedésről gondolkodva: melyly az emberek, ha csontjaim vagy öntven év múlva ezen sziklahasadékokban megtaláltatnak, — leendnek; midőn bájársam tompa, felig elnyomott vonítása által képzelgéséből felháborítottam. Hirtelen azt képzeltem, no most bizonyosan neked ugrik, s már elveszve gondolám magamat, mert sokkal bágyadtabbnak s gyöngébbnek érzem magamat, hogyszem komolyan ellenállhassak. Legközelebbi perczen tova ebugatás hatott fülembé. Szavak nem képesek azon örömteljes érzéseket kimondani, mellyeket ezen hang mellemben ébresztett. Tudtomra adá, hogy a segítség közel legyen, hogy a borzasztó elevenen eltemetéstől megmenekülhetek. Új élet járta át ereimeit. A hangok közelebb jöttek, s most már nem kételkedhettem, hogy a jó lelkű parasztagdám keresnek s nyomomban vannak. A farkas ezen idegen vendégek közeledésén épen oly nagyon megrettenve látszott, mint én örvendeni; még jobban odaszorult a sziklához, s mindig jobban reszketett, valahányszor az ebugatás hallatszott; az ő éles füle hihetőleg már régen meghallotta azt, mielőtt az enyémhez jutott.

Kevés perezt mulva férfiszavak hangzottak fölöttem, mire én halló-t kiáltottam, mi őket hirtelen az üreg szájához hozta. Bámulásukat képzelni lehet, midőn engem a farkasverem fenékén megpillantottak. Összekötött faágakból nem sokára léfrát készítették, melynek segédemével ismét feljöttem a napfényre s azáltal azon eleven bizonyosságot szolgáltatam nekik, hogy a vad állatok se nem szaggattak szét, se nem faltak fel. Most megértettem tőlök, hogy csodás megszabadulásomat hű kutyámnak köszönhettem, melly engem a vadonban keresztülkésül keresgél a nélkül, hogy csak egyszer sem téveszté el nyomomat, míg végre azon helyre vezette gazdaimat, hol úgy szólván elevenen eltemetve valék.

Mi vad laktársamat illeti: az mihelyt tölem megszabadult, nyil sebeséggel ugrott ki ő is börtönéből; de gazdám fia által, még mielőtt száz lépésnyire el ugorhatott, agyonlövetett.

Hajam ugyan meg nem öszült a kiállott ijedség alatt, de kalandom emlékezete soha sem távozik tölem. Hányszor láttam már azóta álomban a tüzes szemgolyókat, s érzettem az üregben töltött éjnek rémitő félelmeit! —

Velenczének újjászületése s annak szebbítései.

Alig szükség említeni, mi teszi Velenczét erkölcsi s anyagi tekintetben várossá, melynek sehol párja nincs. Csodálatos jellemét nyilván mutatja építésmódja, hol meghódoltatási idő a goth és arab művészetet, a gazdagság pedig erőt s dicsőséget oly nyilván tanusítják. Egy város, tenger hullámaira odaépítve, melynek utcái csatornák, kocsjai pedig bárkák. Sürge élet mindenütt, nem kevésbé mint Páris és Londonban, de a kereskedelmi étellel egybekötött zaj helyett, itt esend s látszatos nyugalom uralkodik. A kormány jelennen gyakran szebbítési tervekkel ostromolattik, mi nekünk tréfának látszik. — Velenczét szebbíteni!! mily merészletes eszme! Gondoljátok meg, hogy a legfőbb szépség csak rútságga változhat, s azért Velenczét szebbíteni nem lenne egyéb, mint Velenczét történelmi s festvényes szépségétől megfosztani.

A 4—5 éva óta megkönnyebített közlekedés által Európában eléállított sürge élet; a magát mindig jobban kifejtő fényűzés s a t., Olaszhonra általában, s Velenczére különösen jótékony befolyást gyakorlottak. Velencze volt azon első város Olaszországban, melly a légszesszeli világitást behozta, s ezen megvilágítás oly jól illik neki, mint a szép királynőnek gyémántjai, s nem kevésbé mozdítja elő a nyilvános ünnepek iránti hajlandóságot. Az ugy nevezett Tombolo-ünnepe (sorsjáték szegények számára) sz. Márk piaczon, elrendezve régi ünnepek módjára; a Regata-ünnepe (sajka-versenyfutás) tavaszal; a Fresco (esti séta tengeren zenével); a Sagra (valamenyi plebánia bucsúünnepe); s a t. főmérdek embert vonnak ide minden országból; mivel azok ünnepeket, minőket másutt sehol sem látni, s azért nagy mértékben élesztik Velencze műszorgalmas üzletét. Mi természetesebb, mint hogy ezen sok gazdag idegeneknél kívánság támad az itteni lakásra, ennek pedig legközelebbi következménye a házak becstelen emelkedése: így ment p. o. az ugy nevezett Casa d'Oro (szép emléke a goth építésmódnak) egy zsidó kezéből, herczeg Trubetskoi birtokába, kinek műérzéke visszahelyhezte eredeti szépségébe az épületet. — Ezen épület Zsófia piaczon fekszik a nagy csatorna mellett, és külső czifrázatainak gazdag megaranyozása által nevének tökéletesen megfelel, noha sokan azt állítják, hogy Casa d'Oro-nak azért nevezetik, mivel valaha Doria család birta. Egybehasonlítva tervrajzával, mellyen a bal előrészt a jobbal egyenlő, úgy látszik: hogy nincs egészen fölépítve, hihetőleg helyakadályok miatt, mi azonban disznének legkevésbé sem árt. Az ablaktereket ékítő négyszög márványköveken még most is látni vakolatli festések maradványait, mint akkor szokásban voltak, hogy az építéset szépség gazdagságát kiemeljék. Majd valamenyi házak ily módon Corregio, Titian, Veronese s egyéb híres művészek kezei által fölékítve, a nagy csatornát legszebb képcsarnokká alakították. Valóban ez egy nagymű, nemes és szép fényűzés!!! Valóságos köztársasága a művészetnek, hol a pénz és szellemgazdagság kincseiket testvéreleg osztják fel egymás közt.

Az olasz építészetnek egy más fölséges próbáját mutatja nekünk a csatorna ugyanez oldalán, csak kissé távolabb fekvő Vendramin Calerghi palota, mely Loredan András doge parancsára 1481-ben építettett, mellyen a híres Lombardo építészcsalád műszerkezete világosan kiténik. Feneklapján márványba vésett

következő mondatot látni: non nobis, Domine, non nobis. Rege szerint ezen mondatra az szolgáltatót volna alkalmat, hogy egy Loredan, a család ifjabb ágából, a köztársaság ellen fölségárlási vétekbe bonyolódott, mi az öregebb ágat, hogy amazzal el ne cseréltessék, ezen mondatra indította. — Loredan örökösei ezen palotát 1581ben Brunswick hercegnek adták el 70.000 aranyért; az akkori időben roppant összeg; 1586ban ismét Mantuai hercegnek eladatva, balála után 1589ben árverés után, Calerghi Vittore patricius kezére jutott, aztán mint örökség Grimani családra szállott, s végre gróf Calerghi Vendramin-re, ki azt Berry hercegnőnek olly áron adta el, hogy a palota parkányzata falán többé került.

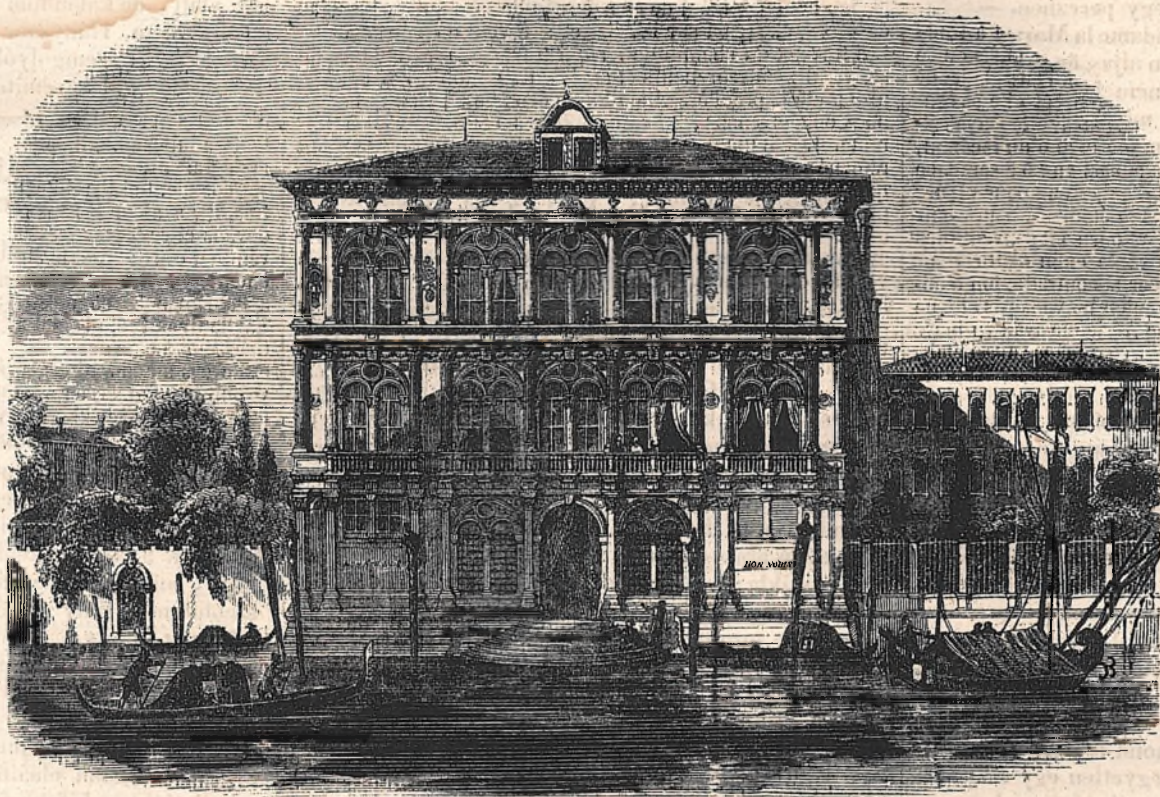
Előrésze, egészen istriai márványból, porfir, kigyókö s parosi márványból készült korinthisz oszlopokkal van fölékítve. A merész arány, a kettős ablakívek, mellyek látszatos könnyűséggel nagy szilárdságot adnak az épületnek; az első emelet erkélye, a mesterkézzel bevégzett szobrázatok s egyéb ékítmények, egészben olly nagyot s egyszerűt képeznek, mit a jelen kor-

kandalókkal ékített szobákat találni; nem különben nevezetesek az, Adámot s Évát ábrázoló képsobroka, mellyek eredetileg Vendramin Andrásh sirboltja számára Lombordo Gyula

lenül következnek. Igy látjuk mi is, hogy Velenzében azon időponttól az építőművészet lassankint mindig jobban hiu czifrázatokká fajul el, s ha e részben itt ott a nemesített izlést el is kell

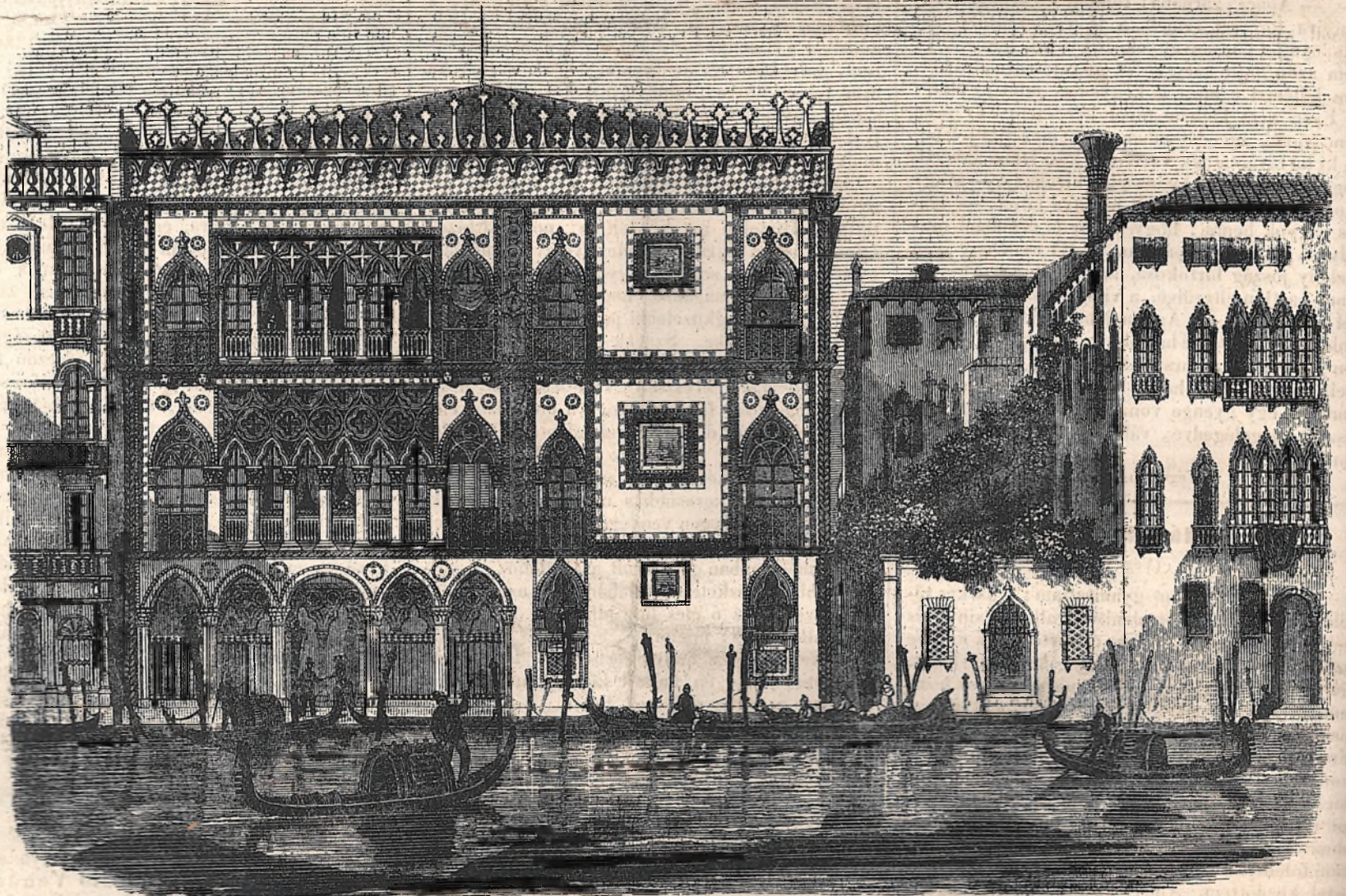
ismernünk, az még is csak csekély pótlása az elhanyaglott művészetnek. Néhány gazdag műkedvelők megpróbálták ugyan újabb időben néhány ily palotákat, mint a hajdani művészet emlékeit, eredeti állapotukba visszahelyeztetni, mi, kivált a Desvoisins Gilbert grófnő három palotájánál meglehetősen sikerült is; ellenben más oldalról a kormány, annyi sok, kereskedői számitásból származott, ugy nevezett szebbítési tervek által ostromoltatik, hogy azok a városnak még természetes szépségét is veszélyel fenyegetik. Igy egy valaki a sz. Márk piacnak rendbeszedését s közepén kútat ásni javallott; egy más a vas pályát város közepeig akarja bevinni, valamennyi csatornákat egy

torkolatba vezetni s minden ezen tervnek útjában álló épületeket lerontatni. Mások ismét az utcákat szélesbiteni s a városban egyenes utakat csináltatni akarnak, hogy gyalog, sőt kocsin is lehessen azokon járni.

Vendramin Calerghi palota, Berry hercegnő tulajdona.

által készitettek, s később e palotába hozattak; továbbá egy arab műszerkezetű menyezetet, s végre veres és zöld márványból készült két oszlopon nyugvó kapu, melly az ephesusi Diana-templom maradványa.

Casa d'Oro palota, herceg Trubetskoi Sándor tulajdona.

nak egy épülete sem haladhat felül. — Az épület belsejében gazdag, szép, nagy, ószerű márvány-

Fájdalom hogy a gyümölcs legszebb érettsége azon pillanat, melyre a rothadás közvetet-

S fájdalom, némely részben a kívánság valószínű! több csatornák már utcákká változtak.

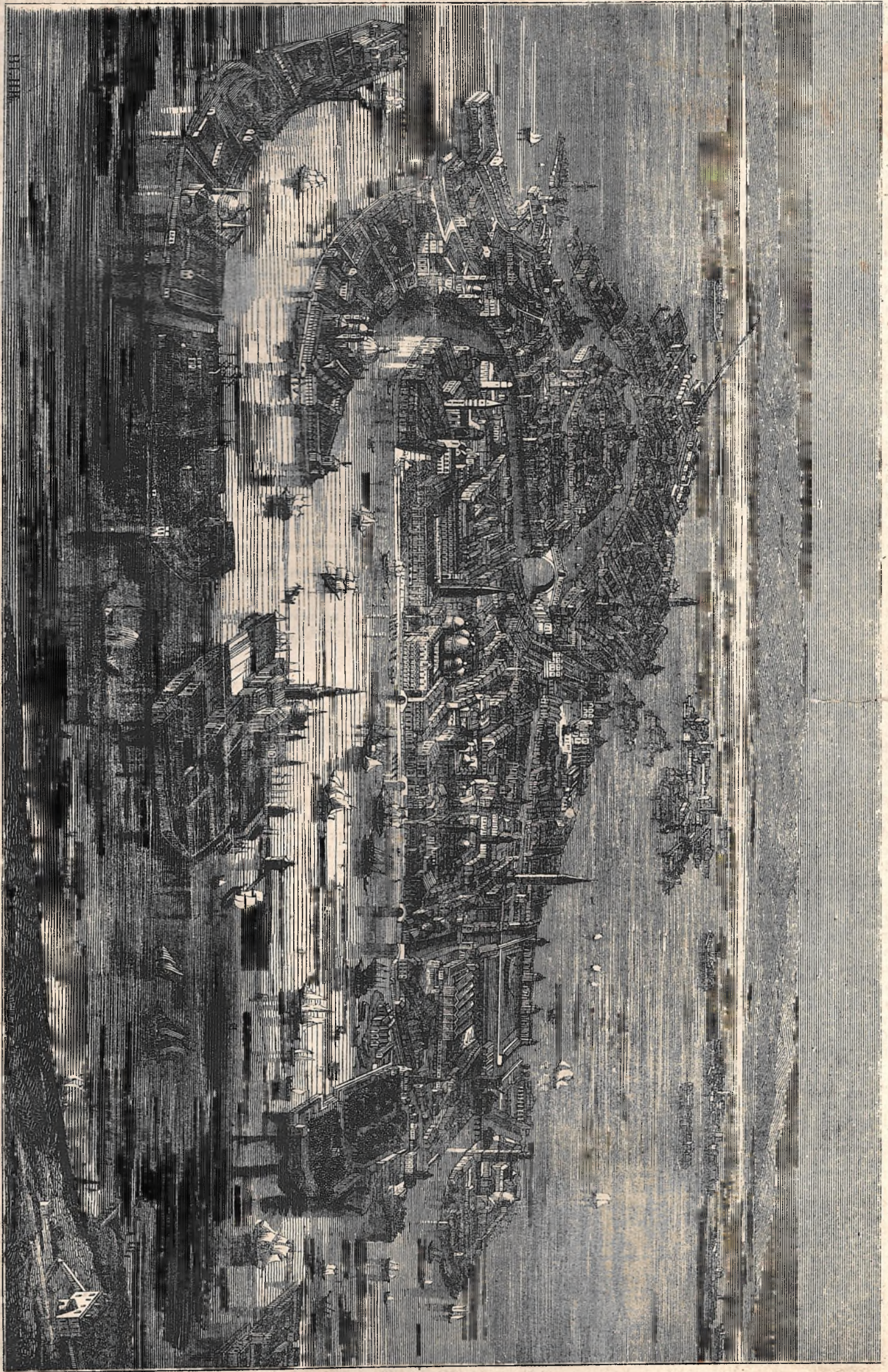
mi által a városnak nem csak saját szerű ékesége szenvedett, hanem a víznek forgása is akadályoztatik, mi a léget egészségtelenné teszi. S így még 100 féle káros változtatásokat tudnók felhordani, ha azt folyóiratunkban a helyfoglalás és célunk nem ellenzené. A művészek, kik a szép országokat honuknak nevezik, ezen egy nevezett szebbítésnek szegüljenek ellen minden tehetségökből, hogy ezen balgatag düh tovább ne harapódzzék.

S-t fő-gy.

Uj találmány.

Más nevezetesebb új-donság nem léteben sietünk a tisztelt olvasókat egy új irodalmi tüneményre figyelmeztetni, mely a gőzerőműveknek egy egészen újdonat új alkalmazását tárgyalja. A munka német nyelven jelent meg Oroszországban, de czélszerű terve nálunk is igen kedves vendégül teszik. Címe: „Die Dampfprügelmaschine.“ Célja és egyszersmind az indítvány alkalmazása tartalmából fog kitünni, melyet érdekesnek találunk a t. cz. publicummal kivonatban közleni. „Az emberiség — így ír a német orosz tudós: — mely fájdalom még mindig csak tudomány, nem erkölcs, előhaladott műveltségünk, bölcsességünk és némely nagy igazságszeretete dacára is azon föltte helytelen nézethez ragaszkodik: hogy az embert nem kell botozni. A humanisták a büntetés e nemét lealázónak tartván, azt hiszik, hogy minden ütle által, mely az ember bizonyos részére alkalmaztatik, az egész emberiség meg van sértve. E különös állítás már csak az által is leveretik, hogy minden botozás által, mely mindedig oly bőkezűleg kiosztatott, csak a vertnek okozott sebeket, nem másnak, még a verőnek sem. Igaz, hogy a humanisták magok mellett a szent irást, sőt magát az ur istent is hozzák föl. Azt mondják, hogy isten az embereket nem bottal hajdú által; hanem karddal, angyal által üteti ki a paradicsomból. De a mostani

Velenze madártávlatból nézve.

ember nem olyan ám, mint Ádám és Éva. A mostani ember évezredek tapasztalása és művet-

ség által szolgálva képezte magát; továbbá mi civilisált státusok polgárai vagyunk, nem a pa-

törödékéhez tartozunk az emberi nemnek, mely 899 milliót tesz, és nem a választottak egy mil-

radicsom lakói, és kik nálunk a büntetéseket szabják, azok nem angyalok. Mi tehát, kik azon

liójához, ütle alá esünk, mivel csak ez által vagyunk javíthatók. Mikép is büntetethetnénk

másképp? Halál által? De a halálbüntetés a büntetésnek csak formája, magában jutalom. Hiszen a vallás világosan tanítja, hogy a túlvilág jobb, mint az itteni. A száműzés sem büntetés. Mivel mint a nyomorult ellenzék mutatja az alattvalók sehol sincsenek meglegedve, a száműzés tehát csak utmutatás, hogy keressünk egy jobb országot. Tehát csak a szabadság korlátolása maradna hátra. De hiszen a szabadságot, melyet élvezünk, elvenni nem lehet. Behörtönözhetünk igen is; ez által azonban a szabadság, melyet élvezünk, meg nem szűnik, hanem csak az engedtetik meg, hogy vele egyszerűbb, tehát boldogabb térben éljünk. Mindezek után tehát nem marad más büntetés számunkra, a botnál, ha csakugyan kívánunk büntettetni, és csupán arról panaszkodhatunk, hogy ez még oly kevéssé van rendszeresítve és művelve.

Europa védszelleme azonban ezen is segítet. Ő, ki Guttenberg János által a sajtót föltalálta; ő ki a vasutakat mindenfelé építteti, hogy a Budapesti Híradó minél gyorsabban juthasson, Csongrád vármegyébe, fölvilágosította az én elmémet, s egy botozó gőzerőművet találatomtól föl általam, melynek világrendítő következményei, valamint a vasutakéi, még most nem is képzelhetők.

Mennyit nyer az ország e találmány által gazdálkodási tekintetben, mindenki átláthatja. Míg fölvilágosodott országokban száz sőt ezer rendőrszolgát kellett ez igazság szolgáltatás végett fizetni, s mégis sokan, igen sokan maradtak veretlenek, kik talán a verést legjobban megérdemlették volna, most minden kerületben csak egy ily botozó gépre lesz szükség, hogy mindent kiverjen. A gép ugyanis úgy van készítve, hogy az oly nagyszerű célhoz képest igen csekély fűtés mellett egy óra alatt két, három száz embert tökéletesen megver.

De erkölcsi tekintetben is nagy hasznú e gép. A bírák t. i. eddig a rendőrszolgák egyéni és subjectív érzéseinek voltak botozás alkalmával alávetve. Minden fölügyelés mellett is volt határozás, ott uralkodó részvétnek, s a gonosztevőnek igen enyhe büntetés jutott. Mások ismét személyes gyűlölség és szolgálatháni túlbuzgóság a büntetést súlyosítá. Szóval az eddigi botozás önkényes, és majd gyöngébb, majd erősebb volt a bírák szelidségénél vagy bölcsességénél. E baj a botozó gépnél egészen elenyészik egy botometer alkalmazása által. Az uradalmak s mások, kik botoztogató joggal bírnak, csak méltóztatassanak parancsolni, hány foknyira kívánják a botometert alkalmaztatni.

Fakimélés tekintetéből a korbács a botnál sokkal alkalmasabb, annál inkább, mivel ez három ágúvá készíthetvé az egy ütással végzi, mit a bot csak többszörös ismétlés által képes végezni. Szinte oly szellemdús e találmánynál azon rendszer, hogy illedelem tekintetéből az útlegek nem alulról fölfelé, hanem megfordítva osztatnak. Ez által lehetővé tetetik, hogy ily végrehajtásokhoz mindennemű nézők jöhessenek, és úgy a büntetéssel azon mellékcél is párosul, hogy azok elijesztethetnek.

Az első gép, melynek neve „sas,” 80 kozák erejű. A második, mely készülöben van, és „Világpolgár” nevet viselend, 100 kozák erejű lesz.

Ennyi idézet a könyvből elég lesz. Ezután következnek az erőmű alkotásának módja és alkatrészei. Ezeknek előszámlálásával azonban tisztelt olvasóinkat nem akarván untatni, a helyett inkább ide mellékeljük az ily nemű első gép rajzát; melyet szinte az említett könyvből vettünk át.

A hajdani zsidók s mostani arabok viselete közti viszonyokról.

Vernet Horace ur Párisban a művészeti akademiának utolsó ülésében egy igen elmés értekezést olvasott fel, melyben kézzel foghatólag megmutatta, hogy a hajdani zsidók viseletére, szokásaikra és különféle szerszámaikra mai araboknál szokományok következésében akadni le-

het. Vernet ur bibliával kezében utazta be az ó világ három részét, s nem kevéssé lepetett meg, midőn az ó testamentomi atyák szokásaikat még most is divatozni látta, s pedig találta azokat azon vidékeken, hol az arabok megtartották régi szóhadományait, s azonfelül a zsidóknál mindenütt, kik szokásaikat szülőföldükről Titus általi kiűzetésök után is megtartották. A hajdani zsidók s mostani arabok szokásaik hasonlatosságának nyomozására egy különös eset szolgáltatott Vernet urnak alkalmat. Algierbeni mulatása alkalmával t. i. midőn a sereg egy napon bizonyos Bone táján tartózkodó néptörzsök ellen kiindult, Vernet ur sátorában maradván, Bibliájában épeu a Rebekka történetét olvassáta, midőn az a kuthoz menvén, korszóját bal vállán vitte s azt jobb karján csuszattatta le, hogy abból Eliezernek inni adjon. A korszónak ezen kezelése elég nehéznek látszott előtte. Melázása közben fölemelvén szeméit, egy fiatal arab menyecskét pillantott meg, ki ugyanazon módon, mint Rebekka, adott inni korszójából egy katonának.

Vernet ur e tekintetben számos felfedőzéseket közölt már a világgal, melyek közül mi csak a lovak kantározásának ábráit adjuk. A bal oldali ábra a ninivei félmagaslatu műről van lemásolva, s azon kantározást mutatja, mely a zsidóknál 2578 év előtt volt szokásban. A jobb oldali ábra azon kantározást mutatja, mely Islyben 1845 az araboknál divatozott. Ha e két kantározás-módot megvizsgáljuk, azonnal szemünkbe öltik azoknak nagy hasonlatossága, s Vernet urnak tudós nyomozásai valóban nagy méltánylást érdemelnek.

S - t, f - gy.

Tükör férfiak s asszonyok számára.

11. Asszonyok előtt ne neved sokat. Minél komolyabb és búskomorabb, annál kedvesebb vagy előttök.

12. Halovány férfi ábrázatot sokkal vonzóbbnak találják az asszonyok, mint olyant, kinek orczái rózsapirosak.

13. Minél szótlanabban viseli magát irántad valamely asszony (társaságban), annál jobban szeret téged.

14. Ne mutasd meg igen az asszonynak, hogy szereted. Minél tovább kétkedik, annál tovább fog iparkodni, hogy tessék neked.

15. Esküvéseknek és szerelmes leveleknek nincs már annyi foganatuk, mint annakelőtte. Sokkal kedvesebben vesznek most valami költeményt, mely bájaikat enekli s valamely nyilvános lapban jelenik meg.

16. Ha az asszonyok lábokkal tombolnak, tehát az vagy haragnak vagy féltékenységnek jele.

17. Minden szívben, melyben a féltékenység dühöng, a szerelem is zajong.

18. Midőn az asszonyok keztyűket lehuzák s kezeikkel gyakran nyulnak hajfürtjeikhez, tehát azt akarják, hogy szép kezöket csodáldjad.

19. Az asszonyok rögtön kaczerkódnak velünk, ha szemünket öt perczig nyugtatjuk fejér kezöken, kis lábukon, vagy testök egyéb szép részén.

20. Mond: „egy asszony sem képes engem hálójába keríteni,” s mindenik azon lesz, hogy szerelmet gerjessen benned, s pedig azért, hogy vétségedért megbüntessen, s gyöngye elveiden győzedelmeskedhessék.

21. Midőn valamely asszony férfiak jelenlétében egy mást asszonyt csókol meg, tehát ez csupán azért történik, hogy csókja után kíváncsivá tegyen téged. Ha elégtételt kívánsz, csókolj meg jelenlétében egy férfiút.

22. Elmenetelnél csókold meg minden asszony kezét, csak azért ne, kit szeretsz. Azt neked rossz néven fogja venni, szerelmedben kételkedni s aztán annál buzgóbban fog iparkodni, hogy tessék neked.

23. Minden nap sétáld el kedvesed ablaka alatt, de ne tekints fel mindig hozzá. Úgy tessed magad, mintha nem is gondolkodnál róla s

melázva menj el háza előtt, a nélkül hogy köszönnél. Utánad fog aztán nézni. De ne fordulj meg, különben elárultad őt, hogy szereted.

24. Ha az asszonyok egyszer bizonyosak affelől, hogy szeretjük őket, akkor elkezdi irántunk a szeszélyt, vagy hidegséget játszani.

25. A fönségestől neveltségig gyakran csak egy lépés van; épen úgy gyűlölségtől szerelemig.

26. Az asszonyok az őket szerető férfiak mindent megengedhetnek, csak egyet nem: ha hátuk megett neveltségese teszi, s azon kedvezetekkel dicsekedik, melyekben őt, teljes bizalommal lévén, hogy soha el nem árulja, gyöngye órájokban részeltették.

27. Minden hiba számára talál a szeretet szepítő színt, csak rút fogak számára nem.

28. Az asszonyok hamarabb vakítják el magukat valamely férfi szelleme, mint szépsége által. Szépségre nézve ők sokkal kielégíthetőbbek, mint mi. Ha a férfinak kis keze s csinos lába van, tehát ez szemekben elég, hogy egészben szépnek találják őt.

29. A merész sokkal nagyobb szerencsét csinál asszonyoknál, mint félénk és feszes. Az utolsóknak többnyire az a szerencsétlenségök van, hogy kinevettettek.

30. Hogy a férfi tetszést nyerjen az asszonyoktól, finom fejneműt viseljen. Avaték öltönytől behunyják egyik szemüket, csak az előingecské s mellény szép tiszta legyen.

31. Fekete szem sokkal veszélyesebb az asszonyoknak mint a kék. Örömebb is látják, ha férfinak fekete haja van, s nem szöke.

32. Vendégahat viselő férfiútól legtöbb asszonyok undorodnak.

33. Sebhelyek férfi arcon kedvesek az asszonyoknál s csupán azért, mivel fölteszik, hogy azokat párviadalban kapták.

34. Semmi sem vesztegetheti meg az asszonyt jobban mint a sál és paripa, egy páholy és kocsikészület.

35. Midőn az asszonyok himző rámajokat veszik elő, akkor közönségesen szerelmesek.

36. Tisztek, gonyköltők, éneklők, színészek, műlovarok legveszélyesebbek az asszonyoknak.

37. Ha a nagyságos mamának udvarolunk, annál könnyebben érjük el kívánságunk célját leányánál.

38. Követségnél valami hivatal olyan delez (Magnez), mely minden asszonyszívet magához vonz.

39. Az asszonyok csak akkor szokták magukat hajlandóságuknak egészen feláldozni, ha tudják, hogy a férfinak bizonyos kenyerere, bizonyos élelme van.

40. Az asszonyok legbeszédesebb mesterek a szembeszédben. Ők szemekkel mindent tudnak kifejezni; s oly esetekben, hol szemek szónokása nem elég, szelentyűjök segíti elő beszédességöket.

41. A kötött harisnya azon forrás, melyből társalgási ibrikjök számára vizet merítnek.

42. Az asszonyok legnagyobb gonosztevőbe, sőt gyilkosba is lehetnek szerelmesek, de tolvajba soha sem.

43. Ha asszonyoknál szerencsét akarunk tenni, meg kell őket győznünk, hogy mindenek előtt hallgatni tudunk.

44. Hogy az asszonyoknál érdeket gerjessünk, elkell veleket hitetnünk, hogy titkot hordunk szívünkben. Olyankor erőtetnek aztán, hogy nyilatkoztassuk ki azt nekik; ők ezt nem csak kandiságból cselekszik, hanem azért is, hogy próbára tegyék a férfiút, vallyon azt, mit vele mint titkot közlöttek, el tudja é hallgatni is. Teheti ezt, akkor mindent remélhet és várhat az asszonyoktól.

45. A férjnek uralkodni kell nejjén, ha azt akarja, hogy az igazán szeresse őt. De ha nejjét hagyja magán uralkodni, akkor lemond annak tiszteletéről s így szeretetéről is.

Kassai napló.

Kassa, martius hó 2kán. A lefolyt hónap

13., 20. és 27dik napjain a váresi tánczteremben a helybeli társalgási egyesület által adatott redoutok mindig elég népek voltak, ellenben a 9diki társalgás tánczvizgalom az elsőnél ugyan jobb s válogatottabb társaságú volt, de a 16diki ismét az egyesület világos kárával adatott, miből az a tanúság *) hogy jövendőbe hasonló méreg drága bementi, bállok helyett okszerűbb és bizonyosan jövedelmezőbb lenne az ugy nevezett nobel redoutok adatása — ezt megpróbálni minden esetre mert ártana. — Febr. 23kán a szegények háza javára a nőegyesület által adatott holmik kijárással összekötött tánczvizgalom fényes és látogatott volt, mit jövedelmezhetett, bizony nem mondhatjuk, mert a nőegyesület tapasztalás szerint igen szeret titkolozni, a bementi díjt is csak a pénztárnoktól tudhattuk meg, menyiben ez a jelenlésben közzé nem vala téve — ha valamire adakozunk, annak eredményét is szeretnénk tudni. — A múlt hónap 21dik s következett napjain tartott megyei igen népes közgyűlésben ismét az ellenzék győzött; a győzelem különféle és a túl heveskedés többnyire maga magát megemészti, de — ez politikai tárgy lévén, e kedvelt s a korral haladni, kívánó folyóiratban arról többet írni a lap iránya és feladata nem engedvén, csak azt az egyet ünnepélyesen ismételve kijelentjük: hogy mi ellenségünkbe is az erélyt becsüljük és tiszteljük s nemesebb érzéseink feláldozásával soha az ellen tőrní képesek nem lennénk szemünk előtt tartva azon régi latin közmondást: „quod tibi, non vis fieri, alteri ne feceris.“ — A gyűlés három első napján a karzatlan örömmel látánk számos lelkes hölgyet — egyik barátunk erre vonatkozó mondatát érdekesnek találjuk ide igtatni: „1848. Febr. 23kán tartatott közgyűlésben nagy lön a sötétség, mert a világosság csillagai a terem, karzatáról a legszebb nő... (a nevét találgat ki nagyságok!) szemeiből nem sugároltak alá.“ — Ej ej szerelmes barátom — lakodalmából ne hagyj ki. — A városi színházban Bretsch Ida és Teréz k. a. mint vendégek köz tetszésben részesülnek. — A hagymáz még mindig kegyetlenül pusztít, a nőket azonban ki méle mi valóban különös. — A fáradhatlan derék orvos tudor Jene Kristóf ur által ujjal felállítatott gőzfürdő folyó hó 6kán a közönség használatául ki fog nyitani. — Tegnap a társalgási egyesület csinosan díszített tánczteremében Briczky kávéházi fáradhatlan albróló által jótékony célra rendezett tánczvizgalom felette népes volt, azonban méltányos kívánatinknak sokban csak messziről sem felelt meg, átaljában a nemzetiség és nyelv elleni bélyegét vizsgálván csak ugyan igaz maradt az: „hogy a sok szakács elszózza az ételt.“ — E hó 4kén Lederer tánczteremében a helybeli izraeliták jótékony célra bált, rendeznek a belépti jegyek egyedül magyarul adattak ki, mi az illetőknek méltán becsületéro válik.

Rendes naplóvivő.

Közülttekintés a világban.

Unghvart, Febr. 26dikán. A napokban nálunk egy regényes öszvekelés történt: ugyanis — több évek el forgása alatt háboríthatatlan békes nyugalomba szunyadozó meg boldogult város lakóinak hamvai között — a kálvária hegyén épült, — csinos kápolnában, reggeli 6 órkor történt, W. M. és egy M...tzy fiatal ember között, az elválhatatlan, s megmásolhatatlan örök hűség sz. esküje. — A város hajdan lakóinak megboldogult szellemei — e szokatlan ünnepélyre — hideg nyugalmas sírjaikból ki kelvén — láthatatlan környezetek — az egymásnak örök hűséget esküdő boldog párt — és csipős éjszakiszélnek kellemes fuvalmi között — mondták el feletők áldásokat. —

Unghvár. Nem csak Budapesten — de nálunk is napi renden van a lopás — olly annyira, hogy már a városi pinczékben is kezdik, undok

*) Mint haljuk a tiszta jövedelem 852 pengő fra rugott — s még is a városban, uton ut felel mindenütt a sok koldusokkal találkozunk. — ? —

mesterségeiket üzni. E napokban, köztiszteletben, és szeretetben aló H. P. urnak pinczéjét feltörvén — belőle egy hordó bort, és egy ántalak finom aszút vittek el. Nem különben fényes nappal egy szegény N. R. Zemplén vármegyéből lévő becsületes paraszttól — ki városunk piaczára csikot hozott eladni 80 vftjat orzák el. — Bizony bizony ideje volna már, hogy erős horkolásaikból, az illető rendőrök, talpra ugornának.

Eszt ergomból írják, hogy a Duna jégének takaródása Febr. 12dikén nagy rémülést okozott, a víz rögtön magasra dagadt, úgy hogy ha esti 5 órkor meg nem indul az összetorlózott zaj, reggelig a vízállás magasabba nő, mint 1838ban. Még is szerencsésen eltakarodott a felső jég is, apróbb károkkal p. o. 4 búzás hajónak, 50 talpnak, a párkányi kiskőnek elsöprésével. 19dik óta már gőzösdő hástják a szöke habokat. — A farsang ott is igen vigán foly. 4 hét óta Hetényi féle színész társaság mulata ott, az ifjabb színészeti személyzet kevés szerénységgel működött. A társulat Pápára távozik. Táncz a tánczot éri, mellyekben a magyar tánczok szerepelnek, de nem a magyar szabású öltözetek. Magány vizalmak között a Jaroff, Fekete félek leguriasabbak voltak. Szép volt a Febr. 15ki szegényeknek jövedelmező és a 22ki ifju urak bálja, csak hogy ebben nagy keverék volt. A 40 év óta leghosszabb farságon ugyan csak megvásároljuk a mulasztásokat. Komolyabban gondolkozók sajnálattal tapasztalták, hogy színház és nyilvános bálba gyermekek és serdülő leánykákát a szülők nem áttallanak vinni, meg nem fontolván, hogy bennök a fellázadt értekek, vágyak, indulatok iszonyu pusztítást tehetnek. Könnyebb a rusznak alkalmat nem adni, mint sem azt orvosolni. — A gabna ár igen alászált, legutolsó hetivásáron nem is igen kerestett, s pozsonyi mörője a tisztabuzának 9 vft. volt. —

Pest. Egy valaki az itteni városi tanácsnak kéréletet nyújtott be, melyben megbizonyítani igyekszik, hogy azon 100 aranyhoz igénye van, mellyeket a választott polgárság Pintschov óras gyilkosa felföldözéjének jutalmul tűzött ki.

Pest. Múlt héten három hamis pénzeszínáló fogattatott el, kik hamis aranyakat és tallérokot vertek, a mellett 5 krajczárosokat meg iz aranyoztak.

A pesti szivargyarak egyikében még mindig készítenek s árultatnak a tilos durranó szivarok. Fájdalom, azok gyakran igen pimasz tréfákra szolgáltattak alkalmat. Igy ajándékozott egy uracs fogadott bérkocsisának egy ily szivart. Ez legkisebb gyanu nélkül meggyújtja a szivart, s midőn a durranás történt, majd nyakszvegve esett le bakjáról a szegény német sógor.

Selmecz, Febr. 22. Január végén egy utazó jött Selmecze, ki bajor utlevele szerint, mellyet magával hordott, Dir Nep. Jánosnak neveztetik, mint mondja, hadnagy s az előtt az eltörölt Landsbuti egyetemben történet és statistika tanárja, most magánytudós, s ki most a tudós világ javára Európát utazza be, hogy statistikai adatokat mindenütt helyben gyűjthetni, alkalma legyen. De mivel oly szerencsétlen volt, hogy Galicziában minden pénztől megfosztatott; tehát kénytelen lett a tudomány s emberiség nevében kéregetni, mely végből az itteni nagyobb kamrai hivatalnokokon s papságon kívül, különösen czéhtársait, a bányász-akademia s mindkét vallásbeli nagyobb tanodák tanárait megadóztatta. Hogy a megfosztása valósággal történt legyen, azt a stanislawowi kerület bélyeges papirosra irt s hivatalos pecsét által megerősített bizonyítvány által mutatta meg. Ezen kéjtuzató ily módon vándorlotta be honunk felső vidékének is egy részét, s azért talán olvasóink előtt nem lesz érdeketlen megtudni, hogy ezen exhadnagy s extanár Selmeczen fogságba vétetett s vizsgálat alá vétetett, mely alkalommal világosan kisélt, hogy ő kelme kalandor s finom zsebelő legyen, ki célul téve magának, saját mulatságára Európát mások erszényén beutázni, s ki már 10 év óta, hűn föltételéhez, a művelt rendek erszényét irtgeti. Ezen ember mintegy 50 éves, közép termetű, testes, deli. társalgásban inkább ügyes

mint elmés, tetsző, méltóságos tekintetű, mi gomblyukában lévő hamis rendszalag által még jobban neveltetik. *) — Selmeczen Dir extanár ur, miután kivilágosodott, hogy nem ő azon a helytartó tanács által politikai vétség miatt kőrozított egyén, tehát 20 napi fogság után szabadon bocsátatott azon utasítással, hogy rögtön térjen vissza honába. Követte e ezen jó tanácsot, nem tudni. Fogsága alatt, midőn poggyásza megmotoztatott, egy Rómában kelt bizonyítványon kívül, mely szinte meglopást bizonyított, még 400 forint p. p. találatott benne azon 60 p. forinton kívül, mellyeket itt kéregetett össze.

Slézia. Az itt dühöngő ideglázak, mellyek az uralkodó, határtalan szükség és példa nélküli táplálvány mellett, szernyi embert ragadnak ki az élethől, a berlini tudósításokban éhhagymáznak neveztetnek.

Hamburgban kevéssel ez előtt furcsa kincset találtak. Egy mesterember t. i. inasát komrájába küldi, hogy ott egy ócska ládát tüzre hasogassa fel. Ezzel foglalkozva, látja az inas, hogy a ládának kettős feneke van s abban nagy számú francia assignat-ek (papiros pénzek), mint mondják, több millióra menők, találatnak. A láda hihetőleg még a kivándorlók idejéből származik — de a találó mit sem nyert vele, mert az assignat-eknek, tudvalevőkép, semmi becsök sincs s csak papir-rongyok, mellyek legfőlebb, mint Frankhonban, csak a ritkaságok kedvelőik által quodlibetekbe használtathatnak.

Róma. Itt most sokat beszélnek egy párviadalról, melly a Canino (Bonaparte) s Gaetano hercegek közt történt volna. A dolog ekép adatik elő: a hercegek egy társaságban találkoztak Odescalchi herceg házánál. Canino herceg, ismerős mint igen nem biztos, komoly ábrázattal beszélte, hogy Febr. 3dikán este, mellyen anagy népünnepp tartatott, capitoliumon sok személyek kiáltották volna: „le IX. Piuszal! Mivel azonban Gaetano herceg akkor a nép közt, melly őt igen szereti és tisztali, jelen volt, tehát Canino herceget egyenesen hazugnak mondotta. Ebből kardos párviadal támadt, mellyben mindketten könnyű sebet kaptak.

Frankhon. Abd-el-Kader a sors és emberek által okozott szerencsétlenségét igaz maulmán szenteséggel viseli. Egykor következőn nyilatkozott: „a jövő élet a földtől oly különböz, mint nyugat a kelettől. Ettől el nem távozhat az ember, a nélkül hogy a máséhoz ne forduljon.“ — Azt is beszélte róla, hogy Mehemmed Ali egyiptomi alkirályt kérte volna, venné fel őt hadseregébe.

Páris. Itt a török követ fényes estézeteket ad, s kivált a hölgyek nagy érdeket mutatnak tánczvizgalmai iránt. A nagy világ válogatottjai hivatalosak. Látni itt minden udvarok kormányfiat s követeit. Hangversényeknél, mellyek előbb tartatnak, a legjelesebb művészek s művésznők foglalatosak. Tíz nagy terem áll nyitva a társaság számára, s azok virágokkal, szönyegök s légszesz-villárokkal gazdagon fölétkítvék. Nem régiben ő excell. Suleyman-Pasa ismét egy mulatságot adott, Terembe lépésnél minden hölgy egy nagy virágbokrétát kapott, mellyben sorsczédula volt rejtve. Az udvarias ünnepélyadó a hölgyeket egy kis lotteriával akarta meglepni, mellyél következő tárgyak nyertettek: egy 5000 frankot érő festmény Scheffer Ary-tól; egy gyémantokkal befoglalt domboru metszetű kő, karperecznek is használható; egy indiai sál; egy zongora palysander fából s egy függentyűs bronz óra. Ez már igazi török udvariaság hölgyek iránt!

Egyiptom. Jani 29ki hírek szerint Alexandriából. Mehemmed Alit utolsó betegsége egy elgyöngítette, hogy sokszor beszélgetés közt is elalszik. Azonban hiszik, hogy erős természete győzend s újra felfog lábadni.

*) Ezen ember a mi irodánkat is meglátogatta s minket is megszeretőt.

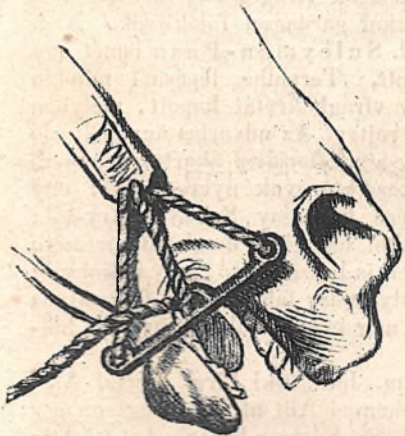
Venezzei kinnad tizenötödik századbeli festmény után.

Nivei Khorsabad.

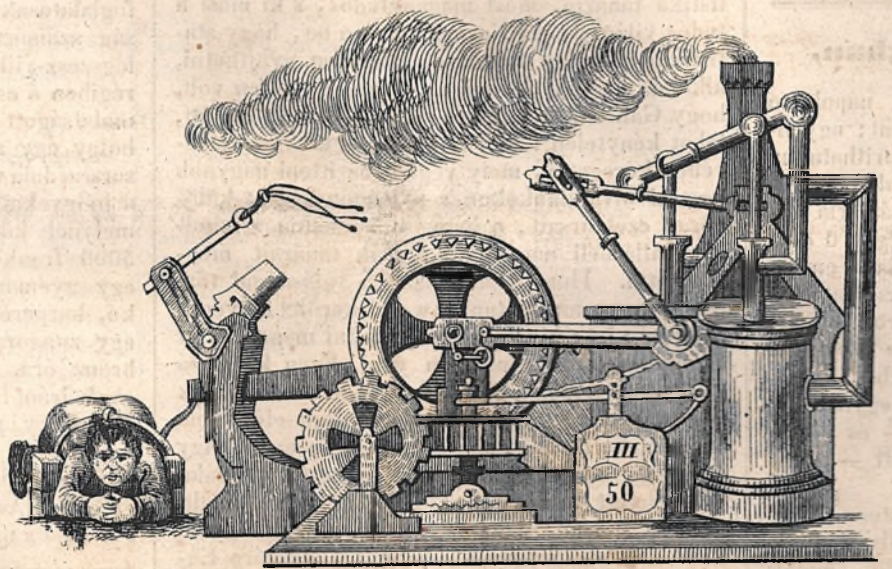

Isly kantározás Marokkóban, 1845.

RISSENO
7307

Egyszerű zabla.

Páholó-gőzgép.

RISSENO BEKIEPREI
7307

Kettős zabla.